

Plenum

Torsdag 9.11.2023 kl. 16.02—18.17

4. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering

Regeringens proposition RP 43/2023 rd

Utskottets betänkande FvUB 4/2023 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 4 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 4/2023 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Allmän debatt, ledamot Strandman, varsågod.

Debatt

17.16 Jaana Strandman ps: Arvoisa herra puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annettua lakia siirtymätasausten tietojen oikaisun ja laskuvirheen korjaamiseksi. Hyvinvointialueet kipuilevat talousvaikeuksissa. Rahoitusmallissa, jota nyt on noudatettu hyvinvointialuelain mukaan, on ollut valuvikoja. Nykyhallitus on ryhtynyt ripeästi korjaamaan tilannetta.

Eri hyvinvointialueilla on ollut erilaisia tilanteita. Eriarvoisessa asemassa ovat olleet ne hyvinvointialueiden kunnat, joissa palkkaharmonisointi on toteutettu kuntayhtymämuodossa jo ennen uudistusta. Näiden kuntien valtionosuudet ovat pienenevässä pysyvästi, ja kuntien talous tulee sakkaamaan. On äärimmäisen tärkeää, että hyvinvointialueiden rahoituksen myöntäminen ja maksaminen perustuvat oikeisiin tietoihin ja että tiedossa olevat virheet voidaan korjata mahdollisimman nopeasti ja joustavasti tilanteissa, joissa niillä on vaikutusta hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Hyvinvointialueilta saaduissa lausuntopalautteissa pidetään tärkeänä, että rahoituspohja määritellään mahdollisimman tarkasti ja kuntien sekä hyvinvointialueiden erilaisiin kirjaustapoihin kiinnitetään huomiota. Selvitykset osoittavat, että kuntien raportoimat tiedot eivät kaikilta osin vastaa palvelujen järjestämisen yhden vuoden kustannuksia vaan eräät kertaluonteiset ja takautuvat kustannukset saattavat vääristää siirtolaskelmaa. Nämä kustannukset tulee oikaista laskelmissa, jotta hyvinvointialuekohtainen siirtymätasaus vastaa kuntien toteutuneita kustannuksia vuositasona.

Olisikin perusteltua, että kunnat ja hyvinvointialueet tarkistaisivat vielä yhteistyössä vuoden 2022 tiedot ja niiden raportoinnin, esimerkiksi tuki- ja ateriapalvelujen siirtyneen henkilöstön ja oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien palkkakustannukset, kuntouttavan työtoiminnan kustannukset ja kiinteistöjen vuokratkustannukset. Oikaisu tulevat kasvattamaan koko maan hyvinvointialueiden rahoituspohjaa 212 miljoonalla eurolla, ja tämä tullaan huomioimaan täydentävässä talousarviossa.

Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä on myös perusteltua tarkastella eri hyvinvointialueiden ominaispiirteitä rahoituksen suhteen. Otetaan esimerkiksi Etelä-Savon hyvinvointialue, jonka erityispiirteenä muihin hyvinvointialueisiin nähden on saaristoisuus ja runsas vapaa-ajanasukkaiden määrä sekä voimakkaasti ikääntyvä väestö. Nämä tuovat Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouteen sekä pelastustoimeen erityisiä haasteita, jotka tulee jatkossa rahoituksen osalta huomioida.

Etelä-Savossa on noin 46 500 vapaa-ajanasuntoa. Väestö tuplaantuu kesäkuukausina olleen noin 250 000 ihmistä. Mökkeilyyn käytetty aika on pidentynyt yli 103 vuorokauteen. Etelä-Savon hyvinvointialue käyttää ison osan saamastaan rahoituksesta ja palveluverkosta muun muassa pääkaupunkiseudun asukkaiden palveluun. Ikäperusteinen rahoitus kohtelee Etelä-Savoa ankarasti. Palvelutarpeemme ei vähene, mutta nykyisen rahoitusmallin perusteella saamme jatkossa vähemmän rahaa. Soten ja pelastustoimen rahoitus toimii oikeudenmukaisesti, mitä paremmin se noudattaa tarvevakiointia ja ottaa itäisen Suomen erityispiirteet huomioon.

Ehdotetut muutokset ovat tarkoituksenmukaisia, kannatettavia ja tarpeellisia. Nyt on tärkeää, että tämä lakiehdotus saadaan voimaan mahdollisimman pian, jotta tätä voidaan soveltaa tämän vuoden lopussa tehtävään siirtymätasauksen tarkistamiseen ja huomioida vuoden 2024 rahoituspäätöksissä.

Arvoisa puhemies! Loppuun on hyvä vielä sanoa, että jokainen hyvinvointialue joutuu tarkastelemaan, miten palvelut saadaan tuotettua mahdollisimman tehokkaasti ja kustannusten nousua hilliten. Tämä vaikea mutta välttämätön työ hyvinvointialueilla vaatii myös tarkastelua, miten muilla hyvinvointialueilla toimintamalleja kehitetään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen, olkaa hyvä.

17.20 Mira Nieminen ps: Arvoisa puhemies! Pidän puheenvuoron eduskuntaryhmän valiokuntavastaavana asiassa, jossa valiokunta on antanut mietinnön hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muutoksista, jotka koskevat hyvinvointialuekohtaisia siirtymätasauksia, vääristävien tietojen oikaisua sekä laskuvirheen korjaamista.

Siirtymätasauksella tasataan hyvinvointialueiden laskennallisesta rahoitusmallista aiheutuvaa muutosta suhteessa tehtävistä aiemmin vastanneiden alueen kuntien toteutuneisiin kustannuksiin. Siirtymätasaukset tarkistetaan vuonna 2023 kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Lisäksi lakiin ehdotetaan uutta pykälää laskuvirheen korjaamisesta. Valtiovarainministeriö voisi itse tai hakemuksen perusteella korjata laissa tarkoitetuissa päätöksissä ja päätösten perusteena olevissa tiedoissa olevan laskuvirheen. Selvät virheet voitaisiin siten korjata joustavasti ja nopeasti.

Arvoisa puhemies! Ehdotetut muutokset ovat kannatettavia, ja uudistuksia tarvitaan. Tämä kävi ilmi myös lausuntokierroksen palautteista, joissa hyvinvointialueet kannattivat yleisesti ehdotettuja muutoksia ja pitivät niitä hyvinä ja perusteltuina. Lausunnoissa korostettiin sekä kuntien että hyvinvointialueiden näkökulmasta olevan tärkeää, että siirtyviin kustannuksiin perustuva rahoituspohja määritellään mahdollisimman oikein. Muun muassa alueiden oikeudenmukaisen kohtelun ja hyvän hallinnon näkökulmasta myös havaitut virheet on perusteltua voida korjata ketterästi ja viipymättä.

Oikaisun myötä siirtymätasaukset vastaavat paremmin kunnilta siirtyvää todellista yhden vuoden kustannusta. Siirtymätasauksen tietojen oikaisu kasvattaa 31.8.2023 julkaistun siirtolaskelmaluonnoksen mukaan erityisesti Pohjois-Pohjanmaan, Päijät-Hämeen ja Kai-

Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

nuun hyvinvointialueiden siirtymätasausta. Lisäksi oikaisun kommentoinnin perusteella ja laskelmiin tehtyjen korjauksien myötä myös Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen siirtymätasausvähennys pienenee. Siirtymätasausten perusteena olevien kustannustietojen oikaisut vähentävät uusimpien laskelmien mukaan kuntien vuoden 2021 kustannuksia 8 miljoonaa euroa ja lisäävät vuoden 2022 kustannuksia 212 miljoonaa euroa mainittujen vuosien tilinpäätöstietoihin verrattuna. Koska hyvinvointialueiden koko maan tason rahoituspohja määritellään vuoden 2022 siirtyvien kustannuksien perusteella, kasvattaa oikaistujen erien huomioon ottaminen hyvinvointialueiden rahoitusta kokonaisuudessaan 212 miljoonaa euroa. Voimassa olevan lain mukaisesti siirtolaskelmassa oikaistavat takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset lisäävät vuoden 2021 tilinpäätöstietojen mukaisia nettokustannuksia 5,1 miljoonaa euroa ja vähentävät vuoden 2022 kustannuksia 13,8 miljoonaa euroa.

Arvoisa puhemies! Virheiden korjaaminen on hyvää hallintoa, ja onkin perusteltua, että lain 35 §:n 6 momentin sääntelyä ehdotetaan täydennettäväksi niin, että tarkistuksen yhteydessä voidaan oikaista myös merkittävästi toteutuneita kustannuksia vääristävät kunnan yksittäiset tilinpäätöstiedot. Hyvinvointialueiden rahoituksen tulee toimia niin, että hyvinvointialueiden rahoitus vastaa kunnista ja kuntayhtymistä siirtyneitä toiminnan kaikkia ja tosiasiallisia kustannuksia.

Hallintovaliokunta kiinnitti huomiota myös siihen, että hyvinvointialueuudistukseen liittyvä kustannusten laskentamalli jättää muiden alueiden kuntiin nähden pysyvästi eriarvoiseen asemaan niiden alueiden kunnat, joissa palkkojen harmonisointi on jo toteutettu ennen uudistusta vapaaehtoisesti. Tällaisten vapaaehtoisesti kuntayhtymämuodossa palkkaharmonisaation toteuttaneiden kuntien valtionosuudet ovat pienenevässä pysyvästi ja kuntien toimintakyky tätä kautta vaarantuu. Valiokunta katsookin yhteisesti mietinnössään, että mainittu epäkohta on pyrittävä korjaamaan mahdollisimman pian.

On huomioitava, että hyvinvointialueet ovat erilaisissa vaiheissa uudistuksen jälkeen. Alueille tuleekin antaa nyt toiminta- ja sopeutumisrauha. Luotan, että alueilla on vahvaa osaamista ja tahtotilaa päästä taloudellisesti tasapainoon. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

17.25 Hanna Räsänen kesk: Arvoisa puhemies! Tulen Pohjois-Karjalasta, jossa Siun sote, eli sosiaali- ja terveyspalvelut, toteutettiin kuntayhtymänä etupainotteisesti jo ennen hyvinvointialueen perustamista. Palkkojen vapaaehtoinen harmonisointi jo ennen hyvinvointialueen perustamista on nykyisellä laskentamallilla jättämässä alueemme kunnat pysyvästi eriarvoiseen asemaan. Näen ihan käytännössä myös kuntapäätäjänä, mitä tuskaa tämä aiheuttaa kunnille. Suuri kysymys kuitenkin on, kuinka tämä tulee näkymään kuntalaisten palveluissa eri puolilla Suomea. Tämä vääryys on korjattava.

Haluan kiittää valiokuntaa siitä, että tämä esille nostamani huoli nostettiin myös valiokuntamme mietintöön. Pallo on nyt hallituksella.

Arvoisa puhemies! Keskustan valiokuntaryhmä pitää olennaisena, että hallituksen esityksessä tarkoitetut niin sanotut sote-siirtolaskelmat ovat oikein sekä tuottavat oikeudenmukaisen lopputuloksen niin hyvinvointialueen kuin sen alueella sijaitsevien kuntien näkökulmasta. Muistutamme, että kunnille jää sote-uudistuksen jälkeen keskeisiä ihmisten peruspalveluihin liittyviä lakisääteisiä velvoitteita, joiden riittävästä rahoituksesta vastaa kulloinenkin hallitus niin sanotun rahoitusperiaatteen nojalla. Siksi hyvinvointialueen ja

Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

kuntien rahoitusmuutosten vaikutuksia tulee tarkastella aina rinnakkain ja aina samanlaisesti.

Hallituksen esityksen vakava ongelma on, että siihen sisältyvä, hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyvä laskentamalli jättäisi sote-uudistuksen edelläkävijäalueet pysyvästi eriarvoiseen asemaan ja uhkaisi näin jopa koko alueen toimintakykyä. Kysymys liittyy palkkaharmonisaatioon, joka jokaisen hyvinvointialueen tulee tehdä. Hallituksen esittämässä laskentamallissa niillä hyvinvointialueilla, jotka ovat lähteneet viimeisimpänä ja vasta lain velvoittamana uudistamaan, palkkaharmonisointi tapahtuisi valtion rahoituksella. Sen sijaan niissä edelläkävijäorganisaatioissa, jotka ovat jo vuosia sitten toteuttaneet sote-uudistuksen vapaaehtoisesti sote-kuntayhtymäpohjalta palkkaharmonisaatioineen, lankeaa se lasku kuntayhtymien omistajakunnille. Tämä pienentäisi kunnan valtionosuutta valtionosuusperiaatteeseen sisältyvän muutosrajoittimen kautta myös uudistuksen jälkeen vääristäen pysyvästi kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien laskentapohjaa. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan kuntien kannalta aiemmin ennakoimattomien, vuodelle 22 kohdistuvien sote-palkkaharmonisaatiosta johtuvien kustannusten vaikutus on arviolta 24 miljoonaa euroa. Pohjois-Karjalan kaltainen tilanne on realisoitumassa myös muilla vapaaehtoisten kuntayhtymien alueilla.

Arvoisa puhemies! Hallituksen laskentamallista seuraisi se, että hyvinvointialueiden kunnat olisivat eriarvoisessa asemassa riippuen siitä, onko palkkaratkaisut tehty ennakoon vai tehdäänkö ne vasta sote-uudistuksen voimaantulon jälkeen. Emme pidä oikeudenmukaisena sitä, että ahkeruudesta ja oma-aloitteisuudesta sakotettaisiin mutta vastustamisesta ja hitaudesta palkittaisiin. Muistutamme myös, että sote-uudistuksen tekeminen vei valtiovalalta aikaa kolme vaalikautta ja noin 15 vuotta, jolloin kaikilla alueilla ei ollut mahdollisuutta enää jäädä odottamaan, vaan asioita oli pakko päättää tehdä itse. Kuntien sekä hyvinvointialueiden yhdenvertainen kohtelu edellyttää, että palkkaharmonisoinnin kustannukset poistettaisiin kokonaisuudessaan uudistuksen kuntakohtaisista siirtolaskelmista.

Arvoisa puhemies! Me tulemme seuraamaan tilannetta ja vaadimme, että hallitus korjaa tilanteen ja kohtelee kuntia yhdenvertaisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

17.29 Petri Honkonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Todellakin hyvinvointialueet ovat aloittaneet nyt vaikeissa olosuhteissa, ennustettua paljon vaikeammissa itse asiassa, johtuen tästä merkittävästä kansainvälisestä inflaatiosta, johtuen sote-palkkaratkaisusta — siis muun muassa hoitajien palkkoja aivan oikeudenmukaisesti korotetaan — johtuen kasvaneista ostopalvelukustannuksista ja toimitilakustannuksista. Hyvinvointialueista moni on tällä hetkellä hyvin pahassa rahapulassa. Ja on aivan selvää, että kaikkien eri välineiden, joilla valtio hyvinvointialueiden toimintaa ja tätä käynnistymisvaihetta voi tukea, pitää olla parhaassa mahdollisessa iskussa.

Nyt näyttää kuitenkin huolestuttavasti siltä, kuten tässä edustaja Räsänen hyvässä puheenvuorossa edellä kuulin, että tämä hyvinvointialueiden rahoituksesta annettu laki johtaa ongelmiin hyvinvointialueilla. Ja sen lisäksi sitten moni kunta on nyt tästä laskentamallista johtuen joutunut vaikeaan tilanteeseen, ja katsomme, että tämä 24 miljoonan euron vaje, joka on syntynyt, pitää ilman muuta tulevassa valtion talousarvioehdotuksessa ensi vuodelle korjata.

Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

Hyvinvointialueet tarvitsevat nyt työrauhaa, jotta tämä toiminta saadaan kunnolla käyntiin. Hyvinvointialueet tarvitsevat nyt vapautta kehittää omia perustoimintojaan — ihmisten parempaa hoitoonpääsyä, joustavampia palveluketjuja —, eivät uhkaa siitä, että rahoitus merkittävästi pienenee. Ja tämä työrauha minun mielestäni pitää hyvinvointialueille nyt suoda.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Räsänen, Joona, olkaa hyvä.

17.31 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Hallintovaliokuntaa voi kyllä kiittää hyvin laaditusta mietinnöstä ja näiden konkreettisten haasteiden ratkaisemisesta näiltä osin, jotka nyt liittyvät tähän rahoituslakiin, ja siltä osin varmasti moni hyvinvointialuekin tervehtii sitä ilolla, että näissä kyseessä olevissa asioissa nyt hieman tämä rahoitusjärjestelmä muuttuu myös oikeudenmukaisemmaksi näiden korjausten jälkeen.

Mutta, arvoisa puhemies, valitettava tosiasiahan on, että monen hyvinvointialueen osalta kyllä tulevaisuus aika sumuiselta näyttää. Keskeinen syyhän liittyy nimenomaan tähän rahoituslakiin ja siihen, että tässä hyvinvointialueiden alkuvaiheessa tapahtuu tällainen rahoituksen rytmihäiriö, joka siis liittyy siihen, että niitä kustannuksia, jotka hyvinvointialueille ovat siirtyneet, ei ole kyetty arvioimaan valtakunnan tasolla, saati alueilla, täysimääräisesti. Toisaalta tämä johtaa siihen, että vastaava tulorakenne, joka tähän järjestelmään on luotu, ei kykene kattamaan niitä siirtyneitä kustannuksia, minkä johdosta meillä todella on tilanne, että tämän vuoden osalta arvioidaan, että hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä on jopa yli miljardi euroa.

Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueiden osaltahan haaste syntyy siitä, että kun jo lähtövaiheessa tämä rahoitus on näinkin mittavasti alijäämäinen, niin vastaavasti sitten taas rahoituslaki edellyttää, että jokainen hyvinvointialue viimeistään vuoden 26 loppuun mennessä saa oman taloutensa tasapainoon — puhutaan siis tästä alijäämän kattamisvelvollisuudesta. Senpä takia ymmärrän hyvin sen tuskan, mitä nyt monella hyvinvointialueella juuri tällä hetkellä koetaan, kun siellä valmistaudutaan laatimaan ensi vuoden talousarvioita, jossa myös nämä taloussuunnitelmakauden vuodet 25 ja 26 tulee käydä lävitse, ja yritetään ratkaista tätä yhtälöä ja saada se oman alueen talous jotenkin tasapainoon.

Senpä takia, arvoisa puhemies, olisi syytä, että kun tätä rahoituslakia nyt näiltäkin osin on tarkistettu, tarkistamista jatkettaisiin, ja kehottaisin kyllä hallitusta pohtimaan niitä elementtejä, joilla voitaisiin helpottaa hyvinvointialueiden tilannetta, antaa hyvinvointialueille lisää aikaa luoda työrauha, eli pidennettäisiin tätä alijäämän kattamisvelvollisuutta tai asetettaisiin se alkamaan vasta vuodesta 25, joka tosiasiallisesti tässä rahoitusjärjestelmässä on hyvinvointialueiden osalta se vuosi nolla. Yksi mahdollisuus toki on myös sen pohtiminen, että kun joka tapauksessa tätä hyvinvointialueiden rahoitusta jälkikäteistarkistetaan vuonna 25, olisiko mahdollista tästä jälkikäteistarkistuksesta itse asiassa joku osa maksaa jo ensi vuonna, kun tämän vuoden tilinpäätökset vahvistetaan. Tältä osin näillä toimenpiteillä voitaisiin luoda todella se työrauha hyvinvointialueille ja mahdollisuudet kehittää sitä omaa toimintaa, ja uskon sen olevan meidän kaikkien tavoite yli hallitus—oppositio-rajoiden.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

17.34 **Hanna Holopainen vihr:** Arvoisa puhemies! Kiitos hallintovaliokunnalle kattavasta mietinnöstä ja asian perusteellisesta käsittelystä. Hyvinvointialueitten rahoitus puhuttaa täällä ihan liian vähän ottaen huomioon sen vakavan tilanteen, joka on alueilla. Täälläkin aika monessa keskustelussa hallituksenkin puolelta tulee viittauksia siihen, että hyvinvointialueet hoitaa — kun nyt tänäänkin keskusteltiin vaikka näistä koronarokotuksista, niin hallituksen puolelta vastattiin näin. Todellisuudessa tulee tästä mieleen, että onko hallituksella se tilanneymmärrys ihan ajan tasalla, koska se tunnelma, jossa hyvinvointialueilla näitä talousarvioita valmistellaan, on kyllä sellainen, että siellä nimenomaan on iso paine sille, että aletaan karsia palveluista. Ja on varmasti hyvin vaikeaa siellä alueella reagoida sitten vaikka koronatartuntojen lisääntymiseen tai tällaiseen, ja siitä on kyllä erittäin suuri huoli. Yksi aluevaltuutettu tuolta omalta alueeltani sanoitti tätä hyvin ja puhui jopa ”maailmanlopun tunnelmasta”. Eli siis pelko on kyllä alueilla, että tämä koko järjestelmä on romahtamassa.

Meidän pitäisi samanaikaisesti pystyä houkuttelemaan alalle myös lisää työntekijöitä, ja kun näkymä on näin hankala, on kyllä syytä olla huolissaan siitä tulevaisuudesta. Ja kuitenkin mielestäni, jos nyt tätä rahoitustasoa ei nosteta ja tätä rahoitusmallia ei muokata oikeudenmukaisemmaksi, ollaan kyllä hukkaamassa se mahdollisuus, jonka tämä sote-uudistus olisi parhaimmillaan tuonut. Keskiössä siinä pitäisi olla tieto vaikuttavista toimista ja tutkittu tieto sekä ne kokemukset, joita on niillä alueilla, joissa jo vapaaehtoisesti aiemmin on tätä uudistusta toteutettu. Esimerkiksi omalla kotiseudullani Etelä-Karjalassa on siis kaikista pisimpiä kokemuksia tästä integroidusta palvelujärjestelmästä, ja siellähän on saatu hyvin vaikuttavaa tulosta siitä, että samanaikaisesti on pystytty hillitsemään kustannuskehitystä ja myöskin parantamaan palveluitten laatua, luomaan semmoisia hoitopolkuja, joissa se asiakas on keskiössä. Ja nyt kuitenkin sen kokemuksen perusteella se ei ole mahdollista, jos siinä alkuvaiheessa ei ole rahaa ja väljyyttä niihin kehitystoimiin. Nyt olisi syytä ottaa vakavasti tämä viesti, että ollaan vaarantamassa koko se mahdollisuus, että tämä meidän sote-järjestelmän tulevaisuus voitaisiin turvata ja saada näitä hyviä toimia.

Sen lisäksi edustaja Räsänen tässä hyvin kuvasi sitä, että nyt sitten vielä näitä mallioppilaita, jotka ovat näitä hyviä toimia edelläkävijöinä toteuttaneet, ollaan tässä rahoitusmallissa pahimmillaan rankaisemassa. On jotenkin vaikea ymmärtää, miksi se olisi järkevää. Ja kyllä nyt on erittäin tärkeää ottaa vakavasti tämä viesti tästä rahoituksen jälkeenjääneisyydestä, ja ihan merkittävästi tarvitaan lisärahoitusta sinne, jotta palvelun tarpeeseen voidaan vastata. Mutta sen lisäksi se rahoitus on välttämätöntä myös näitten kehitystoimien kannalta, ja olisi tärkeää, että pystyttäisiin ottamaan käyttöön kaikki se tieto niistä vaikuttavista kehitystoimista, joka kuitenkin on olemassa. Meillä on aika paljon kokemusta ja tietoa niistä ympäri Suomea, mutta jotta ne pystytään toteuttamaan, tarvitaan siihen panostuksia. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 43/2023 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.